

The background image shows a scene in a supermarket parking lot. On the left, a police officer in a blue uniform with reflective stripes and a light blue face mask stands next to a shopping cart. In the center, the back of a person's head and shoulders are visible; they are wearing a dark jacket. On the right, another police officer in a dark uniform with reflective stripes and a black face mask is engaged in conversation with the person in the center. A yellow traffic cone is partially visible in the foreground. In the background, there are parked cars, trees, and a building. A white banner with blue text is partially visible behind the officers.

INTEGRAAL VEILIGHEIDSPLAN Westerveld

2023-2027

INTEGRAAL VEILIGHEIDSPAN Westerveld 2023-2027

Veiligheid is een belangrijk onderwerp in onze samenleving; het raakt ons immers allemaal. We kunnen stellen dat Westerveld een relatief veilige gemeente is. Dat willen we graag zo houden. Dit doen we niet alleen. Daar hebben we u als inwoners, organisaties en bedrijven bij nodig. Om een veilige en leefbare woon- en werkomgeving in Westerveld te behouden, voor nu, en in de toekomst.

Daarnaast werken wij samen met een groot aantal maatschappelijke partners, zoals politie, Openbaar Ministerie, brandweer, scholen, woningbouwcorporaties en zorgpartners. Zo weten we wat er speelt en kunnen we doen wat nodig is. De onderwerpen waar we ons de komende jaren op zullen gaan richten zijn verder uitgewerkt in dit integraal veiligheidsplan 2023-2027.

H. Jager
Burgemeester van Westerveld

Inhoud

1. Samenvatting	2
2. Inleiding	3
3. Relevante kaders	5
4. Tendensen en ontwikkelingen	7
5. Veiligheid in Westerveld	10
6. Prioriteiten Zuidwest- Drenthe	11
7. Doelstellingen Westerveld	14

1. Samenvatting

De wereld is onderhevig aan constante verandering, helemaal binnen het veiligheidsdomein. We zien een zevental relevante ontwikkelingen op het gebied van rampen en crisis, ondermijning, cybercrime, drugs, vitale vakantieparken, mensenhandel en de politiecapaciteit. Daarnaast is er een verschuiving waar te nemen van de 'klassieke' criminaliteit zoals woninginbraken naar digitale criminaliteit.

Dit integraal veiligheidsplan (hierna; IVP) heeft ten doel om een aanpak van veiligheid in de gemeente Westerveld op hoofdlijnen uiteen te zetten. Naast de lokale doelen zijn er in samenwerking met gemeente Meppel en gemeente Midden- Drenthe gezamenlijke doelen geformuleerd. Veiligheidsbeleid is immers het meest effectief wanneer het in samenwerking tot stand komt. Eenduidig beleid op veiligheidsonderwerpen is zeer belangrijk en vereist een integrale aanpak. Daarom trekken we gezamenlijk op in kader van ondermijnende criminaliteit, gericht op bewustwording en weerbaarheid.

Om een juiste prioritering aan te kunnen brengen in de doelstellingen van het IVP, zijn de statistieken van ketenpartners ingewonnen, zijn de resultaten van de veiligheidsmonitor 2021 gebruikt, politiecijfers geraadpleegd en zijn er gesprekken gevoerd met professionals uit verschillende vakgebieden, om de cijfers nader te duiden.

Door deze informatie samen te brengen kunnen we concluderen dat de inwoners van de gemeente Westerveld zich veilig voelen. Het contact met politie en gemeente wordt over het algemeen als tevreden ervaren. Desondanks is er ruimte voor verbetering, met name als het gaat om de (digitale) weerbaarheid van de inwoners. Daarnaast valt op dat er een stijgende trend is te ontdekken in het aantal gevallen van (woon)overlast en digitale criminaliteit in de gemeente.

Daarnaast zijn er een aantal kaders die richting geven aan het lokale veiligheidsbeleid. Zo is er de Landelijke Veiligheidsagenda, het Regionaal Beleidsplan Noord- Nederland (RBP) en het coalitieakkoord Westerveld 2022- 2026.

Op basis van de gestelde prioriteiten in Zuidwest- Drenthe en alle in deze samenvatting genoemde landelijke, regionale en lokale agenda's en onderzoeken naar trends en ontwikkelingen komen we tot de volgende prioriteiten:

1. Het verminderen van ondermijnende factoren in de gemeente Westerveld
Door onder andere het vergroten van bewustwording, weerbaarheid en het verbeteren van de informatiepositie.
2. Het terugdringen van sociale overlast in de gemeente Westerveld
Door onder andere een integrale aanpak te realiseren op het gebied van (ernstige) herhaalbare woonoverlast
3. Het (beter) in beeld krijgen van digitale criminaliteit en het aanpakken door samenwerking met partners.
Door onder andere in te zetten op bewustwording, het versterken van onze informatiepositie en het actief opbouwen van netwerken.
4. De samenwerking tussen zorg en veiligheid efficiënter organiseren.
Door onder andere te investeren in de samenwerking tussen zorg en veiligheid, aan vroeg signalering te doen en te sturen op passend eigenaarschap in de keten.

2. Inleiding

Veiligheid is een basisvoorwaarde voor een prettige en gezonde leefomgeving. Als gemeente willen we dat inwoners, ondernemers en bezoekers zich veilig voelen in Westerveld. Een veilige omgeving kunnen wij alleen bereiken door gezamenlijke inspanningen te leveren om onveiligheid te voorkomen en aan te pakken.

Waarom een integraal veiligheidsplan?

Als gemeente dragen we zorg voor een veilige leefomgeving. Dit vraagt een continue inspanning die we samen met onze ketenpartners leveren. De gemeente voert regie op veiligheid, maar de verantwoordelijkheid voor een veilige leefomgeving delen we met inwoners, veiligheidspartners, ondernemers en bezoekers.

De taak van de burgemeester op het gebied van openbare orde en veiligheid is wettelijk geregeld (artikel 172 Gemeentewet). De burgemeester is verplicht zorg te dragen voor de handhaving van de openbare orde en is bevoegd om met behulp van politie overtredingen van wettelijke voorschriften, betreffende de openbare orde, te voorkomen of te beëindigen.

Het integrale veiligheidsplan (IVP) 2023– 2027 beschrijft hoe we de samenwerking met ketenpartners voor deze jaren vorm gaan geven en op welke veiligheidsthema's we gaan inzetten.

Proces van totstandkoming

Om in regioverband Zuidwest-Drenthe naar meer eenheid toe te werken, hebben drie gemeenten in Zuidwest-Drenthe (Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld) bij de totstandkoming van dit IVP de samenwerking gezocht. Dit heeft geresulteerd in gezamenlijke doelstellingen op het gebied van ondermijnende criminaliteit. Dit vraagt een integrale aanpak. Uiteraard is er ook aandacht voor de lokale veiligheidsproblematiek.

Leeswijzer

Met de gemeenten Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld is tot een eenduidig IVP-format gekomen. De algemene delen uit het plan zijn gemeenschappelijk opgesteld en de onderdelen voor de afzonderlijke gemeenten heeft eenieder voor zich beschreven. Daar waar in dit stuk gesproken wordt over regio Zuidwest-Drenthe, betreft dit de gemeenten Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld.

Na de vaststelling van het IVP worden er tweejaarlijkse uitvoeringsplannen opgesteld, waarin de in het IVP gestelde prioriteiten concreet uiteengezet worden.

De veiligheidsanalyse 2022, die voor een groot gedeelte ten grondslag ligt aan dit IVP, kan opgevraagd worden bij Team Veiligheid gemeente Westerveld. Vanwege de omvang is het stuk niet direct opgenomen in het IVP.

Hoofdstuk	Titel	Beschrijving
1	Inleiding	Beschrijving van het `hoe en waarom` van het IVP inclusief de totstandkoming.
2	Relevante kaders	Welke relevante kaders liggen ten grondslag aan onze nieuwe openbare orde en veiligheidsdoelstellingen?
3	Tendensen en ontwikkelingen	Wat zijn landelijke en regionale ontwikkelingen die invloed kunnen hebben op ons lokaal integraal veiligheidsplan?
4	Veiligheid in Westerveld	Welke ontwikkelingen op het gebied van veiligheid hebben invloed op het opstellen van doelstellingen in Westerveld?
5	Prioriteiten Zuidwest-Drenthe	Welke gemeentegrens overstijgende prioriteiten kunnen wij gezamenlijk opstellen?
6	Doelstellingen gemeente Westerveld	Welke lokale doelstellingen hebben wij als gemeente Westerveld en wie/wat hebben wij daarvoor/daarbij nodig?

3. Relevante kaders

Het opstellen van het IVP vindt plaats in een landelijke keten van plannen, waarbij prioriteiten worden vertaald naar regionale prioriteiten. Deze regionale prioriteiten worden vervolgens vertaald naar lokale prioriteiten die door de gemeenteraad worden vastgesteld (zie figuur 1). In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de landelijke en regionale prioriteiten.

Landelijke veiligheidsagenda 2023 – 2026

Volgend uit artikel 18 van de Politiewet 2012 stelt de minister van Justitie en Veiligheid, gehoord het College van procureurs-generaal en de regioburgemeesters, ten minste eenmaal in de vier jaar de landelijke beleidsdoelstellingen vast ten aanzien van de taakuitvoering van de politie. De landelijke veiligheidsagenda is complementair aan de lokale veiligheidsagenda's en laat ruimte aan het lokale gezag om de

politecapaciteit en politie-inzet in te zetten op lokale en regionale vraagstukken.

De minister heeft in overleg met de gezagen de onderwerpen bepaald die in de veiligheidsagenda een plaats hebben gekregen.

Op een deel van deze onderwerpen zijn landelijke kwantitatieve en kwalitatieve doelstellingen geformuleerd:

- a) Ondernijning en georganiseerde criminaliteit;
- b) Mensenhandel;
- c) Cybercrime en online seksueel misbruik;
- d) Verbinding met de samenleving en maatschappelijke onrust

Regionaal Beleidsplan (RBP) 2020 – 2023 en Politiejaarplan

Artikel 39, eerste lid, van de Politiewet 2012 schrijft voor dat de burgemeesters van de gemeenten in het gebied waarin de regionale eenheid de politietaak uitvoert, alsmede de hoofdofficier van Justitie, ten minste eenmaal in vier jaar een regionaal beleidsplan vaststellen.

De gemeenten in Noord-Nederland kennen een diversiteit aan veiligheidsproblemen. De aanpak hiervan is primair belegd in de gemeentelijke integrale veiligheidsplannen. Zij vormen de basis voor het lokale veiligheidsbeleid. Het Regionaal Beleidsplan (RBP) Veiligheid Noord-Nederland 2020-2023 verandert niets aan de lokaal vastgestelde prioriteiten; wél kan het een *aanvullende* en *faciliterende* werking hebben.

In het RBP 2020 – 2023 zijn de volgende thema's benoemd waar met de politie afspraken over zijn gemaakt:

- a) Ondermijnende criminaliteit;
- b) Effectieve verbinding veiligheid en zorg;
- c) Cyberveiligheid;
- d) Maatschappelijke onrust of verdeeldheid (bij overheidsbeslissingen).

De uitwerking van het Regionaal Beleidsplan vindt plaats in de politiejaarplannen en de gemeenteraden oefenen invloed uit op de lokale prioriteiten via het lokale veiligheidsbeleid, zoals vastgelegd in het IVP. Zodoende is sprake van een samenbindende beleidsketen.

Dit jaarwerkplan voor het (politie) basisteam Zuidwest-Drenthe beschrijft de lokale prioriteiten en de doelstellingen van de gemeenten De Wolden, Hoogeveen, Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld en die van het Openbaar Ministerie Noord-Nederland. De gemeenten is gevraagd input te leveren voor dit jaarwerkplan.

In dit plan staan de prioriteiten uitgewerkt voor dit jaar. Het basisteam richt zich uiteraard ook op de reguliere werkzaamheden binnen de kerntaken: noodhulp, handhaven, intake, hulpverlening, dienstverlening de aanpak van veiligheidsproblemen en service en opsporing. Er is binnen het basisteam capaciteit vrijgehouden om te kunnen inspelen op actuele maatschappelijke ontwikkelingen die zich mogelijk kunnen aandienen. Indien nodig worden binnen de gezagsdriehoek keuzes gemaakt in de prioritering van die afspraken. In hoofdstuk 5 staan de prioriteiten van de gemeenten in het gebied van het basisteam vermeld.

Coalitieakkoord Westerveld 'Bouwen aan de toekomst' 2022 – 2026

In het coalitieakkoord van de gemeente Westerveld wordt voor de komende vier jaar de richting van de gemeente bepaald, en worden afspraken gemaakt. De gemeente wil daarin benaderbaar en herkenbaar zijn voor inwoners en nemen daarbij een uitnodigende houding aan. Speciale aandacht gaat uit naar jongeren, ouderen, mensen met een beperking, minima en ondernemers. Dilemma's in het beleid – al dan niet ontstaan door andere overheden – hebben ook onze aandacht. Waar mogelijk verminderen we regels. Wij streven naar een optimale dienstverlening, met transparantie in beleid, efficiëntie, hulpvaardigheid en een open houding van 'ja, mits'. Het handelen in lijn met de Omgevingswet is hiervan een belangrijk onderdeel.

Een veilige leefomgeving voor iedereen

Een veilige leefomgeving voor iedereen komt tot uiting in vele vormen. Als het gaat om veiligheid en ondermijnende criminaliteit komen we tot een regionale integrale aanpak in Zuidwest-Drenthe. We zien hier ook raakvlakken met de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) en de werkzaamheden binnen het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC).

Door maximaal informatie te delen binnen de wettelijk gestelde kaders denken wij veel problemen te voorkomen. Wij zijn zelf verantwoordelijk voor een goede toepassing van de Wet Bibob. De mobiele bereikbaarheid binnen onze gemeente is van belang voor de algemene veiligheid van onze inwoners en bezoekers. Wij streven naar een dekkend mobiel netwerk.

4. Tendensen en ontwikkelingen

De wereld om ons heen verandert continu en dat brengt nieuwe uitdagingen met zich mee. In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in een aantal tendensen en ontwikkelingen die voor het thema veiligheid van belang zijn, zonder de intentie te hebben volledig te (kunnen) zijn.

Rampen en crisis

In februari 2020 werd de eerste coronabesmetting in Nederland geconstateerd. In maart 2020 werden de eerste maatregelen genomen en werd er een crisis afgekondigd. Op 23 maart 2022 zijn alle maatregelen komen te vervallen en is de crisissfeer verdwenen. In de periode van maart 2020 tot 23 maart 2022 hebben wij in Nederland voor het overgrote gedeelte van de tijd geleefd met maatregelen als gevolg van het coronavirus.

Daarnaast zijn ook andere ontwikkelingen zichtbaar op het gebied van rampen en crisis, voornamelijk in de bestrijding ervan. Zo gaan de ontwikkelingen op het gebied van cybercrises (en de rol van partijen in het geheel) onverminderd door. Ook wordt lokaal en regionaal gekeken naar een nieuwe, andere invulling van gemeentelijke crisisbestrijding.

Ondermijning¹

Een hennepkwekerij waar de hele buurt van weet, maar niemand durft het aan te kaarten. Eerlijke bedrijven die opboksen tegen verpaupering doordat louche zaken de overhand nemen. De legitimiteit van de gemeenteraad kan in het geding komen, bijvoorbeeld door integriteitsschendingen. Ondermijning betekent dat de rechtsorde onder druk komt te staan door de georganiseerde criminaliteit. De opgave is de

¹ Bron: <https://vng.nl/rubrieken/onderwerpen/ondermijning>

² Bron: [Onderzoeksvoorstel Cybersecurity I&O \(veiliginternetten.nl\)](#)

samenleving weerbaar te maken en de integriteit van ambtenaren en bestuurders te waarborgen. Een effectieve aanpak van ondermijning vraagt om een georganiseerde overheid die alle middelen en instrumenten inzet die ze tot haar beschikking heeft. Ondermijning en de bestrijding ervan wordt in de komende jaren alleen maar belangrijker.

Cybercrime

Nederlanders voelen zich tegenwoordig veiliger op straat dan online. Dit blijkt uit het onderzoek Veilig Online (2021)² dat is uitgevoerd in opdracht van de Rijksoverheid.

In 2019 is het *wetsvoorstel bestrijding cybercrime* volledig in werking getreden. In deze wet is geregeld dat justitie en politie specifieke bevoegdheden hebben wat betreft de aanpak van criminelen in de digitale wereld, namelijk;

- helers van (digitale) gegevens arresteren;
- op afstand onderzoek laten doen in computers van criminelen of hierin binnendringen;
- gegevens overnemen of ontoegankelijk maken (bijvoorbeeld kinderporno of e-mailberichten met informatie over misdrijven).

Lachgas en andere recreatief verdoovende middelen³

In december 2019 maakte staatssecretaris Blokhuis (VWS) bekend dat hij van plan is om lachgas onder de Opiumwet te plaatsen. In de VNG-commissie Bestuur en Veiligheid is brede steun voor dit voorstel.

³ Bron: <https://vng.nl/nieuws/vng-steunt-voorstel-verbod-lachgas-0>

Veel gemeenten ervaren overlast, omdat lachgas nog onder de Warenwet valt: vervoer van gasflessen in bestelbusjes op straat, verkoop door horecaondernemingen en het gebruik op straat of in het verkeer. Een landelijk verbod helpt gemeenten om het probleem aan te kunnen pakken. De staatssecretaris wil een verbod op lachgas naar aanleiding van een onderzoek van het Coördinatiepunt Assessment en Monitoring (CAM). De gezondheidsrisico's bij het gebruik van lachgas zijn groot. Ook preventie en goede voorlichting over de risico's van lachgas blijven onverminderd belangrijk. Naast lachgas, kunnen ook nieuwe vormen van stoffen ontstaan die gebruikt worden en waarmee vervolgens overlast wordt veroorzaakt.

Vitale vakantieparken⁴

In Westerveld bevinden zich ongeveer 64 vakantieparken. Het programma Vitale vakantieparken is een gezamenlijk initiatief van de Drentse gemeenten, Recreatieschap Drenthe, RECRON en provincie Drenthe. Het programma is in 2019 gestart en is verlengd tot eind 2024. Aanleiding voor dit programma is dat uit onderzoek, uitgevoerd door ZKA advies, is gebleken dat we met name in Zuidwest Drenthe (en in de gemeente Westerveld) een 'verouderd verblijfsaanbod' hebben dat onvoldoende aansluit bij de marktvraag. In de gemeente Westerveld hebben we een groot aantal bungalowparken dat geen recreatieve waarde meer heeft. Hier komt veel permanente bewoning en soms ook sociale problematiek voor. De ambitie van het programma vitale vakantieparken is om in 2024 te beschikken over een karaktervol verblijfsaanbod dat de Drentse oernatuur, landschapsbeleving en cultuur versterkt. Waarbij er volop ruimte is voor creatief en wendbaar ondernemerschap.

Mensenhandel

Mensenhandel maakt een enorme inbreuk op de individuele vrijheid van mensen en is daarmee een van de ernstigste en meest complexe vormen van ondermijnende criminaliteit. Mensenhandel is een vorm van moderne slavernij waarbij slachtoffers worden uitgebuit en in aanraking komen met verschillende vormen en gradaties van geweld. Gemeenten zijn in de aanpak van mensenhandel verantwoordelijk voor preventie, signalering, handhaving, veiligheid en zorg, op basis van vier rollen:

1. Signaleerder
2. Beleidsmaker
3. Regisseur van de integrale aanpak
4. Verantwoordelijk voor de opvang en hulpverlening.

⁴ Bron: <https://www.vitalevakantieparkendrenthe.nl/>

Elke gemeente moet in 2022 een duidelijke en geborgde aanpak van mensenhandel hebben. Om hier vorm en inhoud aan te geven wordt dit Drenthe breed opgepakt, om zo een eenduidige aanpak te kunnen formuleren.

Politiecapaciteit

De komende jaren kampt de politie met een tekort aan personeel, op verschillende vlakken. Deze onderbezetting kan op verschillende manieren gevoeld worden, zoals het langer blijven liggen van aangiftes of doordat wijkagenten minder in de wijk aanwezig zijn. De noodhulp zal uiteraard blijven doorgaan. De verwachting is dat deze ondercapaciteit gedurende de hele looptijd van dit IVP een rol zal spelen. Er zullen in de loop van de tijd bewuste keuzes gemaakt moeten worden als het gaat om de inzet van de beschikbare politiecapaciteit.

5. Veiligheid in Westerveld

Om te komen tot een juiste prioritering bij de vele veiligheidsvraagstukken waarmee de gemeente Westerveld te maken heeft is er gebruik gemaakt van de resultaten van de Veiligheidsmonitor 2021, politiecijfers zijn geraadpleegd en zijner gesprekken gevoerd met professionals, om de cijfers nader te duiden. De uitgebreide versie van deze uitkomsten staan opgenomen in het document “Veiligheidsanalyse IVP 2022”.

Belangrijkste uitkomsten Veiligheidsmonitor 2021

Om inwoners van de gemeente Westerveld te betrekken bij de prioritering van veiligheidsvraagstukken voor de komende vijf jaren, heeft Westerveld deelgenomen aan de veiligheidsmonitor. Het onderzoek heeft plaatsgevonden door het houden van digitale enquêtes onder de inwoners van Westerveld. Deze steekproef is representatief voor de bevolking van Westerveld.

1. Leefbaarheid woonomgeving: Inwoners van Westerveld geven de leefbaarheid van hun woonbuurt een 8,0 als gemiddeld rapportcijfer.
2. Overlast in de buurt: Drie op de tien inwoners van Westerveld ervaren veel overlast in de buurt.
3. Veiligheidsbeleving: Inwoners van Westerveld geven de veiligheid in hun buurt gemiddeld een 8,1.
4. Slachtofferschap: Een op de twaalf inwoners was in 2021 slachtoffer van traditionele criminaliteit. Een op de zeven was slachtoffer van online criminaliteit.

5. Preventie: Inwoners hebben gemiddeld 1,6 (van maximaal 4) preventieve maatregelen in en rondom het huis genomen. Voor online preventie is dat 2,7 (van maximaal 6) en qua preventief gedrag 1,8 (van maximaal 4).
6. Contact burgers en politie: Twee derde van de inwoners van Westerveld die contact hadden met de politie was hierover (zeer) tevreden.
7. Kernen vergeleken: Van de vier kernen in Westerveld scoren Dwingeloo en Diever hoger op een aantal indicatoren. De kern Vledder scoort lager op leefbaarheid en veiligheid. Inwoners ervaren daar meer overlast dan gemiddeld in de gemeente.

Belangrijkste uitkomsten statistieken ketenpartners

Uit de statistieken van de politie blijkt dat het aantal meldingen van sociale overlast zoals burengerucht en verwarde of onbegrepen personen is toegenomen in de gemeente Westerveld, een trend die in heel Nederland op te merken is.

We zien een dalende trend in de woningbraken, welke vallen onder de High Impact crimes. Daarnaast is een verschuiving merkbaar van de traditionele criminaliteit, zoals woninginbraken naar online criminaliteit. Denk aan Phishing, bankhelpdeskfraude, WhatsApp fraude etc.

Uit de statistieken van Halt blijkt dat er een stabiel beeld is voor wat betreft de instroom van jongeren in Westerveld. De delicten zijn uiteenlopend van diefstal, mishandeling, baldadigheid, vernieling tot aan schoolverzuim.

Vanuit de Veiligheidsregio Drenthe kan worden aangegeven dat het aantal incidenten de afgelopen jaren een vrij stabiel beeld laat zien. Met in totaal 186 incidenten in 2018 en 171 incidenten in 2022.

6. Prioriteiten Zuidwest- Drenthe

Op basis van de eerder geanalyseerde veiligheidssituatie en aansluiting zoekende bij het Regionaal Beleidsplan van politie Noord-Nederland, formuleren wij als Zuidwest-Drenthe (gemeente Meppel, Midden-Drenthe en Westerveld) een vijftal veiligheidsprioriteiten.

Verminderen verwevenheid van de onder- en bovenwereld

Ondermijning is een onderwerp dat de afgelopen jaren steeds meer urgentie heeft gekregen zowel op landelijk, regionaal als op lokaal niveau. Ondermijnende criminaliteit is niet altijd zichtbaar, maar heeft wel zichtbare gevolgen voor onze inwoners. Ondermijning is een probleem, omdat het de veiligheid, de leefbaarheid, de economie en het gezag van de overheid aantast.

Ondermijnende criminaliteit gaat over vormen van georganiseerde misdaad waarbij de onder- en bovenwereld met elkaar verweven raken. Ondermijning is internationaal verweven, maar nestelt zich lokaal in onze wijken en buurten. In Zuidwest-Drenthe zien we dit onder andere terug in de drugshandel, zorgfraude, illegale of gedwongen prostitutie en witwaspraktijken. We willen dit intensiever tegengaan en terugdringen.

In onze strategie richten we ons op drie speerpunten:

1. Vergroten van de weerbaarheid; bestuurlijk, ambtelijk en onder onze inwoners en ondernemers. Bij dit speerpunt is het vergroten van het bewustzijn essentieel. Daarnaast is het belangrijk dat er een bestuurlijke aanpak wordt geformuleerd waarin het bestuurlijk instrumentarium wordt benoemd, geactualiseerd en waar nodig ingezet. Als laatste is er aandacht voor integriteit en de veiligheid van de medewerkers van de gemeente.
2. Verbeteren van de informatiepositie van de gemeente door meer data gestuurd te werken.
3. Intensiveren van de lokale integrale aanpak op casuïstiek.

Voorkomen jonge aanwas

Met de term 'jonge aanwas' worden jongeren bedoeld die opkijken tegen criminele rolmodellen. Deze vaak kwetsbare jongeren zijn in veel gevallen op zoek naar aandacht en erkenning. Deze aandacht en erkenning krijgen zij dan vervolgens van hun criminele rolmodellen. Het voorkomen van jonge aanwas is erop gericht om jongeren andere perspectieven te bieden om daarmee de 'keuze' voor het criminele pad/een criminele carrière onaantrekkelijker te maken.

In Zuidwest-Drenthe nemen de overlastincidenten waarbij jongeren zijn betrokken toe. Ook zijn er problematische jeugdgroepen waarbij er soms sprake is van criminaliteit. Deze betrokkenheid van jongeren bij overlast en criminaliteit willen we terugdringen. *Voor Westerveld is dit onderwerp minder relevant. Zij zullen zich meer richten gaan richten op bewustwording en weerbaarheid van jongeren in hun gemeente op dit thema.*

In onze strategie richten we ons op de volgende speerpunten:

1. Zicht krijgen op de huidige overlastlocaties en criminele jeugdnetwerken - groepen.
2. (Laten) inzetten op een (preventieve) aanpak door gerichte maatregelen te treffen op het gebied van straf, ondersteuning en zorg.
3. Oog hebben voor de 'voedingsbodem' die de criminele gedragingen van de groep of individuele jeugdigen in de hand werken. Hierbij zorgen we voor een sluitende ondersteuning aan de jongeren en hun ouders en verzorgers.
4. Onderzoeken van de mogelijkheden van vroeg signalering door een wijk/buurtgerichte aanpak toe te passen.

Versterken digitale veiligheid

Online criminaliteit is een relatief nieuwe vorm van criminaliteit die steeds ernstige verschijningsvormen aanneemt. Denk aan hacken, sexting, digitale fraude, illegale prostitutie of internetpesten. Bij veel mensen ontbreekt de kennis van deze vorm van criminaliteit.

Online criminaliteit veroorzaakt veel leed en het risico op slachtofferschap is groot. Dit soort criminaliteit overstijgt vaak de gemeentegrenzen. Het is daarom belangrijk om de samenleving op dit gebied weerbaarder te maken. Daarnaast moeten de veiligheidspartners hierin sterk samenwerken, zowel preventief als repressief.

We richten ons de komende vijf jaar op de volgende speerpunten:

1. Het inzetten op preventie en bewustwording. We vergroten de kennis rond dit thema bij onze eigen interne medewerkers, maar ook bij externen. Daarnaast zetten wij gerichte acties op om de weerbaarheid van onze inwoners te vergroten.
2. Versterken van de informatiepositie. Er is sprake van een "darknumber" (het werkelijk aantal gevallen van criminaliteit, verminderd met het aantal dat bij de overheid bekend is) als het gaat om online criminaliteit. We willen samen met onze partners meer zicht krijgen op het fenomeen online criminaliteit om hier ook gericht op in te kunnen zetten.
3. Samen met onze partners (die een grote bijdrage kunnen leveren in de repressie en preventie van online criminaliteit) zoeken naar de mogelijkheden om online criminaliteit nog beter aan te pakken.

Veilig buitengebied

De veiligheid van het buitengebied komt steeds meer onder druk te staan door de toename van criminele activiteiten. Uit het Landelijk Overzicht Synthetische Drugs 2020 blijkt dat er een stijging is van het aantal drugsproductie- en dumplocaties in Noord-Nederland. Door de

uitgestrektheid van de buitengebieden kunnen criminelen hier vaak ongezien opereren. Een van de manieren waarop dat gebeurt, is het benaderen van agrariërs of schuureigenaren in buitengebieden voor het produceren of opslaan van drugs. Daarnaast komt het opslaan van gestolen goederen en illegaal handelswaar voor. Ook in Drenthe zijn er uitgestrekte buitengebieden met veel (agrarische) schuren of loodsen. Binnen het basisteam van Zuidwest-Drenthe zijn ook drugslaboratoria gevonden, maar het is nog onduidelijk hoe omvangrijk dit probleem is.

Om deze ontwikkeling onder de aandacht te brengen zetten we in op bewustwording en het vergroten van de meldingsbereidheid door middel van de campagne 'veilig buitengebied' in Zuidwest-Drenthe. Het betreft een samenwerking tussen Politie, LTO Noord, RIEC Noord en de gemeenten. De samenwerking zorgt voor korte lijnen en verbeterde onderlinge communicatie. Door informatie beter te delen, kunnen gerichte maatregelen worden genomen. Daar zit de kracht van deze aanpak.

We richten ons de komende vijf jaren op de volgende drie speerpunten:

1. (Agrarische) ondernemers en loods- of schuureigenaren in het buitengebied voorlichten over de gevolgen van het verhuren van loodsen en schuren aan criminelen om zo te voorkomen dat zij slachtoffer worden van ondermijnende criminaliteit.
2. Burgers en (agrarische) ondernemers informeren over de signalen waaraan zij deze criminaliteit kunnen herkennen en hen informeren over hoe deze signalen gemeld kunnen worden bij de politie. Hierdoor werken we aan het vergroten van de meldingsbereidheid.
3. Positieve neveneffecten creëren; door fysieke aanwezigheid in het gebied met de focus op ondermijnende criminaliteit, kan de informatiepositie versterkt worden. Daarnaast leidt het gesprek met de doelgroep tot goede relaties, die zich uit kunnen betalen.

Effectieve verbinding zorg en veiligheid

De werelden van zorg en veiligheid zijn de afgelopen jaren al veel dichterbij elkaar toegegroeid. Door vroegtijdig vanuit de zorg betrokken te zijn en hulp te verlenen, kan worden voorkomen dat casuïstiek complex wordt en risico's vormt voor de openbare orde en veiligheid.

Als gemeente zijn we regisseur van zowel het veiligheidsdomein als het sociaal domein en kunnen we eraan bijdragen om de ketens beter op elkaar af te stemmen en de samenwerking te verstevigen.

Steeds vaker veroorzaken personen met verward gedrag overlast. Daarnaast verwachten professionals de komende jaren meer impact van personen met verward of onbegrepen gedrag in de wijk, doordat zorg en ondersteuning verder ambulant wordt aangeboden.

Om deze stijgende trend te doorbreken, richten wij ons de komende vijf jaar op de volgende speerpunten:

1. De verbinding tussen zorg en veiligheid verbeteren: het is belangrijk dat professionals binnen zorg en veiligheid elkaar kennen, elkaars taal snappen en weten wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn.
2. Vroegsignalering: door middel van een wijkgerichte aanpak willen we ons meer richten op preventie en in mindere mate op repressie. Een persoonsgerichte sluitende aanpak in een vroeg stadium helpt hierbij.
3. Sturen op passende regie en eigenaarschap in de keten: om te voorkomen dat inwoners tussen wal en schip vallen, willen we ervoor zorgen dat organisaties eigenaarschap en regie pakken in de keten.

7. Doelstellingen Westerveld

In Westerveld sluiten we aan bij de (gemeente)grens overstijgende prioriteiten van Zuidwest-Drenthe. We zetten deze prioriteiten om in doelstellingen met een wat meer lokale kleur en voegen een aantal lokale doelstellingen (die gebaseerd zijn op de veiligheidsanalyse) toe. Uiteindelijk worden de doelstellingen concreet uitgewerkt in de jaarplannen die op dit IVP zullen volgen.

De doelstellingen voor de komende vijf jaar voor de gemeente Westerveld zien er als volgt uit:

Doelstelling 1: het verminderen van ondermijnende factoren in de gemeente Westerveld

Ondermijning is een onderwerp dat de afgelopen jaren steeds meer urgentie heeft gekregen, zowel landelijk, regionaal als op lokaal niveau. Ondermijning is een probleem, omdat het de veiligheid, de leefbaarheid, de economie en gezag van de overheid aantast. In Zuidwest- Drenthe trekken we gezamenlijk op in dit thema. Daarnaast zijn er intern nog aandachtspunten op het gebied van ondermijning:

In onze strategie richten we ons op twee speerpunten:

1. Vergroten van de bewustwording en weerbaarheid; bestuurlijk, ambtelijk. Bij dit speerpunt is het vergroten van het bewustzijn essentieel. Daarnaast aandacht voor integriteit en de veiligheid van de medewerkers van de gemeente.
2. Verbeteren van de informatiepositie van de gemeente door meer data gestuurd te werken.
3. Het implementeren van Bibob- beleid en structurele toepassing die past binnen Westerveld, om te voorkomen dat vergunningen worden misbruikt voor criminele doeleinden.

Het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) heeft een interne weerbaarheidsscan uitgevoerd voor Westerveld. Doel van deze inventarisatie is om inzicht te krijgen in de weerbaarheid, en om te werken naar een proactieve en weerbare gemeente in het kader van de aanpak van ondermijning. De scan biedt de gemeentelijke organisatie inzicht in de mate waarin de organisatie weerstand kan bieden tegen vormen van ondermijning en het bewustzijn dat hiervoor is. Aan de hand van de aanbevelingen die uit de weerbaarheidsscan zijn gekomen gaan we aan de slag.

Doelstelling 2: het terug dringen van sociale overlast in de gemeente Westerveld

In onze strategie richten we ons op de volgende speerpunten:

1. Beleid formuleren ten aanzien van (ernstige) herhaaldelijke woonoverlast. De burgemeester heeft de bevoegdheid om een gedragsaanwijzing te geven in dat geval. Hier dienen beleidsregels onder te liggen.
2. Een integrale samenwerking bewerkstelligen waar verschillende rollen en verantwoordelijkheden van partners helder zijn vastgelegd.
3. Bij veel overlastgevallen spelen psychische problemen een rol. Achter een dergelijk signaal van woonoverlast kan dus een zorg vraag zitten. Triage is daarom een belangrijk onderdeel in de aanpak woonoverlast.

Doelstelling 3: de samenwerking tussen zorg en veiligheid efficiënter organiseren op lokaal niveau

De werelden van zorg en veiligheid zijn de afgelopen jaren veel dichterbij elkaar toegegroeid. Door vroegtijdig vanuit de zorg betrokken te zijn en hulp te verlenen, kan worden voorkomen dat casuïstiek complex wordt en risico's vormt voor de openbare orde en veiligheid. Als gemeente zijn we regisseur van zowel het veiligheidsdomein als het sociaal domein. Steeds vaker veroorzaken personen met verward of onbegrepen gedrag overlast. Daarnaast verwachten professionals de komende jaren meer impact van personen met verward of onbegrepen gedrag in de wijk, doordat zorg en ondersteuning verdergaand ambulant wordt aangeboden.

Om deze stijgende trend te doorbreken richten wij ons de komende vijf jaar op de volgende speerpunten:

1. De verbinding tussen zorg en veiligheid verbeteren: het is belangrijk dat professionals in de zorg en veiligheid elkaar kennen, elkaars taal snappen en weten wat de mogelijkheden en onmogelijkheden zijn.
2. Sturen op passende regie en eigenaarschap in de keten: om te voorkomen dat inwoners tussen wal en schip vallen, willen we ervoor zorgen dat organisatie eigenaarschap en regie pakken in de keten. Daarom willen we samen met het sociaal domein het AVE- model⁵ toepassen. Dit is een opschalingsmodel met vier fasen.

3. Actieve uitvoering van de beleidsregels jongerenketen Westerveld, welke ligt op het snijvlak van zorg en veiligheid. Dit gaat met name in op de aspecten van (brand)veiligheid en middelengebruik, om te zorgen voor een veilige en gezonde jongerenketen situatie in Westerveld.
4. Opvolging geven aan de aanbevelingen die zijn voortgekomen uit het onderzoek van het Regionale Informatie en Expertise Centrum (RIEC) naar de woon- en werkomstandigheden van arbeidsmigranten in Zuidwest- Drenthe. Het maatschappelijk effect is gericht op goede zorg voor arbeidsmigranten om de kans op arbeidsuitbuiting zo klein mogelijk te maken.

⁵ AVE staat voor: Integrale Aanpak ter Voorkoming van Escalatie bij huishoudens met oplopende problematiek. Het doel is het voorkómen van een dreigend escalerende situatie en het beperken en beëindigen van een escalerende situatie.